

ROMA bijeenkomst

Erfgoed Deal december 2021

Marjorie Verhoek
Programmaleider Erfgoed Deal
m.verhoek@cultureelerfgoed.nl

Programmabureau

De netwerkers!

Verbindend en het hart van de samenwerking. Pro-actief, en inzet op een erfgoed inclusieve inrichting van de leefomgeving.

- Marjorie Verhoek
- *Edwin Raap*
- *Jephta Dullaart*
- *Marie – Helene Houben*
- *Maurits van Putten*

NEDERLAND VERANDERT

RF
GOED
DEAL

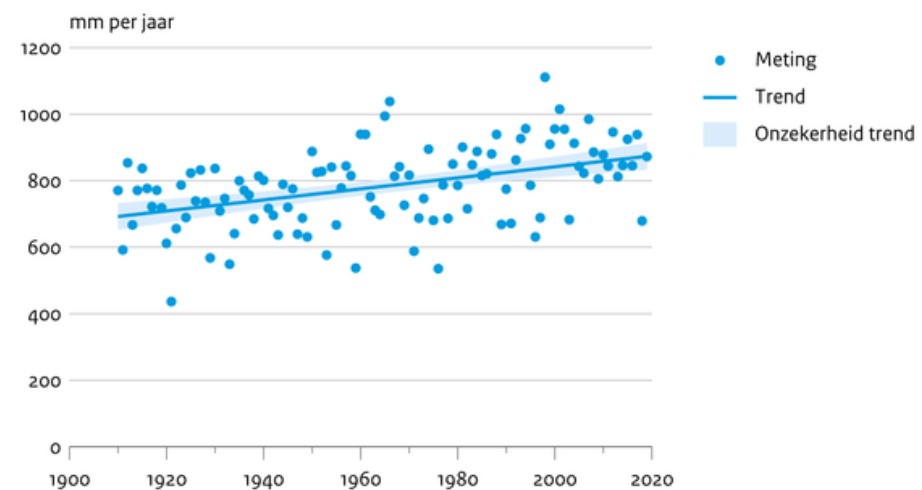

Nederland wordt geleidelijk natter

≡ R F
G O ≡ D
D ≡ A L

Hoeveelheid neerslag

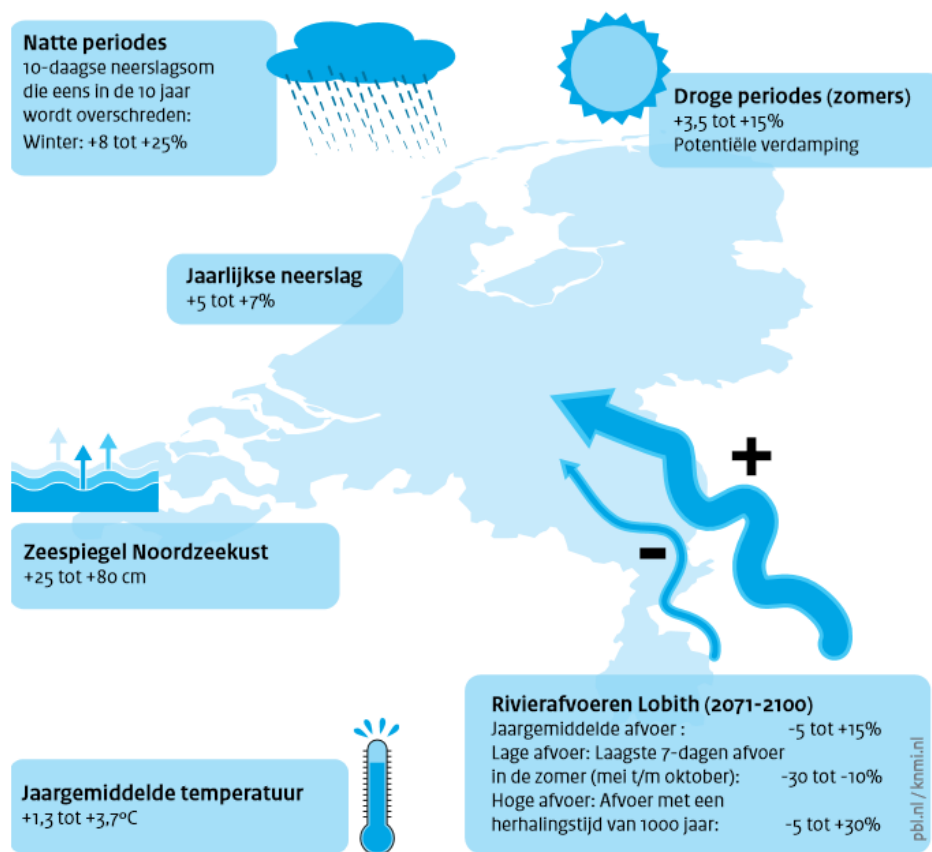
Bron: KNMI; bewerking PBL

www.clo.nl

Soms te veel, soms te weinig regen

Figuur 2.9
Mogelijke klimaatveranderingen 2071-2100 ten opzichte van referentie 1981-2010, volgens KNMI'14-scenario's

Bron: KNMI'14-scenario's

We wateren wat af!

RF
GOED
DEAL

NOS

Nieuws

Sport

Uitzendingen

TELEERST

NOS NIEUWS • BINNENLAND • 13-08-2018, 19:49

Schade door droogte aan tuinen bij kastelen en landgoederen

Onze fossiele energie raakt op

RF
GOED
DEAL

Steden groeien en er is woningnood

RF
GOED
DEAL

Delen van Nederland kampen met een krimpopgave

RF
GOED
DEAL

**We zijn gehecht aan het landschap om
ons heen**

**RF
GOED
DEAL**

De vraagstukken van nu

- Hogere dijken
- Waterberging
- Windmolens
- Zonneparken
- Stadsuitbreidingen
- Stadsvernieuwing

“Veel werk voor landschapsarchitecten in de 21^e eeuw zal bestaan uit het helen, opnieuw verbinden, ongedaan maken en de-engineering. Daarin kan cultuurhistorie een nieuwe rol spelen. De weg naar de toekomst voert hier naar het verleden.”

Dirk Sijmons via JOKS JANSSEN

In al deze opgaven heeft erfgoed een
plek

≡ R F
G O ≡ D
D ≡ A L

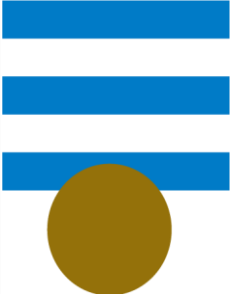

DAAROM een Erfgoed Deal

- Onze leefomgeving gaat veranderen als gevolg van de klimaatverandering, de energietransitie en de stedelijke groei
- Erfgoed kan een belangrijke bijdrage leveren aan deze opgaven
- **We willen ook in de toekomst een leefomgeving waarin we ons verleden herkennen en waar we ons in thuis voelen**

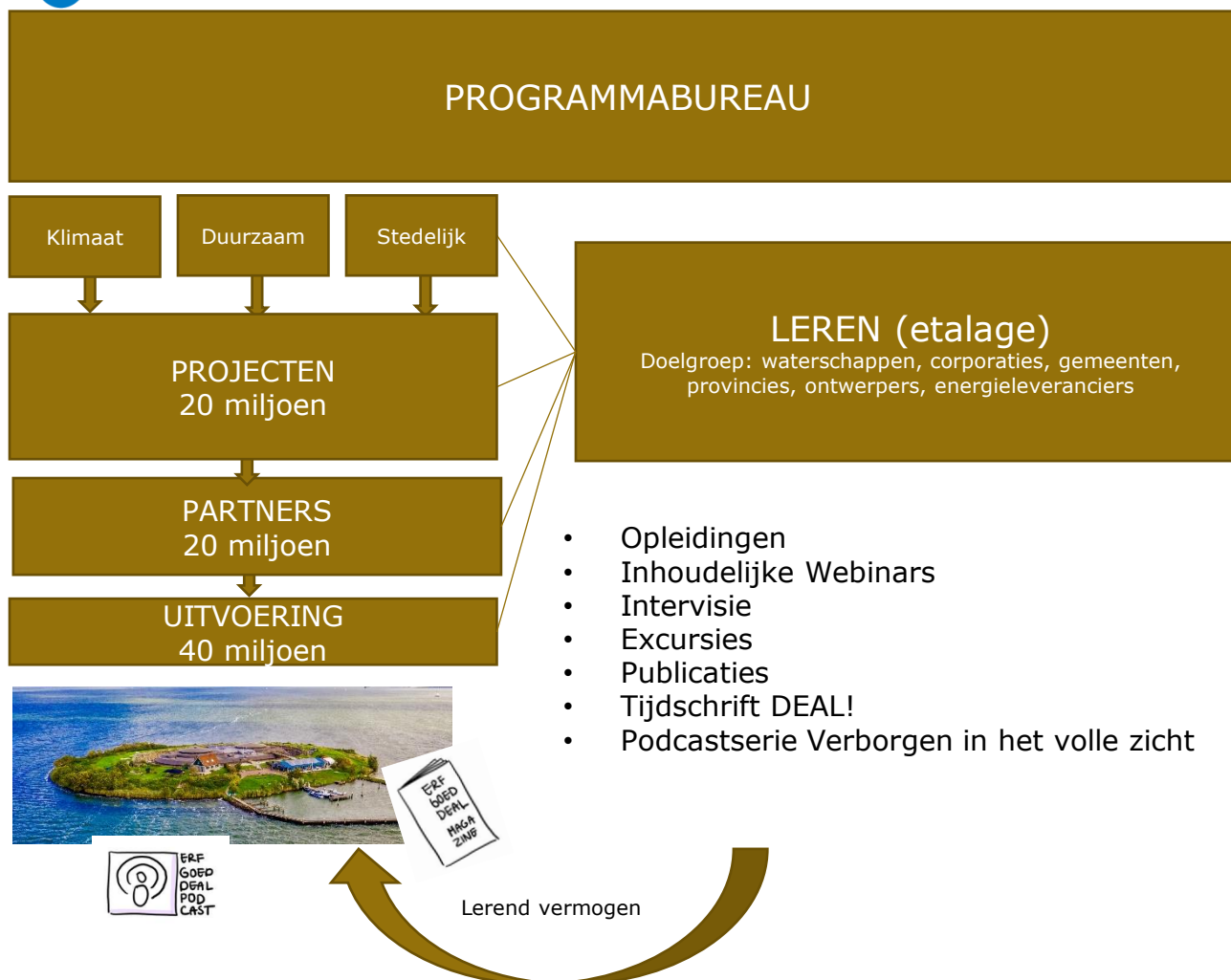

RF
GOOD
DEAL

Projecten en etalage

Thema Klimaatadaptatie

≡ R F
G O ≡ D
D ≡ A L

Nieuwe Waterwerken Zoutkamp
(Noord-Groningen)

**Watermolenlandschappen voor
klimaatadaptatie** (Noord-Brabant)

**Kennisprogramma Klimaatbestendige
'KBL'** (Utrecht, Gelderland & Zuid-Holland)

Thema Duurzaamheid

RF
GOED
DEAL

*Kademuren Amsterdam
Du MOment des Monuments Stichtse Vecht
Proeftuin opgewekt*

Thema Stedelijke groei en krimp

ERF
GOED
DEAL

Velperweg Arnhem
Gebiedsontwikkeling Maassluis
Stijlicoon Nagele

Nieuwegein

RF
GOOD
DEAL

Nieuwegein

RF
GOOD
DEAL

Nieuwegein

RF
GOED
DEAL

Afwegingskader projecten

≡ R F
G O ≡ D
D ≡ A L

opgave centraal	opschaalbaar	gebiedsgericht
maatschappelijk relevant	participatie	matching
transitie van erfgoed	voorbeeldfunctie	ontwerp als middel
erfgoed inclusief	financiering meerkosten	kwaliteit voor spreiding

- Bij gelijke beoordeling startdatum doorslaggevend
- Bij gelijke kwaliteit let op spreiding stad en land en algemeen geografisch
- Stuurgroep beslist
- Te vinden op onze website: www.erfgoeddeal.nl/publicaties/afwegingskader

ERFGOED DEAL

Aanvraagroute 2022

Klimaatadaptatie

Energietransitie en
Verduurzaming

Stedelijke
Groei & Krimp

Omgevingsvisie en
Participatie

Erfgoed biedt houvast

SAMEN WERKEN WE DOOR AAN ERFGOEDINCLUSIEVE PROJECTEN

Wanneer de situatie het toelaat komen we vanuit het programmabureau graag persoonlijk langs. Daarnaast zijn wij bereikbaar op andere manieren en te volgen via onze socialmedia-accounts en de website.

Bereikbaar via:

- Telefoon
- E-mail
- Skype
- Facetime

 @erfgoedD
 @erfgoeddeal
 Erfgoed Deal

Actuele informatie is altijd te vinden op www.erfgoeddeal.nl
Voor meer informatie luister onze podcast: "Verborgen in het volle zicht"
in je podcast app of op Spotify.

Informele voorfase

Start nu, wij helpen u bij:

- Sparren over de inhoud
- Projecten klaarmaken voor indiening
- Meedenken over indiening
- Nadenken over leeromgeving
- Onderzoeken meerwaarde van erfgoed in het project

Indiening

26 januari (5e ronde) en
14 september (6e ronde)

Beslissing stuurgroep

2e week van februari (5e ronde) en
1e week van oktober (6e ronde)

Uitkering

Gemeentefonds of provinciefonds
mei 2022 en december 2022

ERFGOED
DEAL

Waar werken we aan:

- Indienformulier (zie onze website en vraag de word-versie van het formulier aan via erfgoeddeal@cultureelerfgoed.nl)
- Omschrijving van het project en de begroting
- Producten, lezingen en publicaties voor de leeromgeving
- Videopitch project
- Voordracht door gemeente of provincie

Podcast

RF
GOOD
DEAL

- Simon Heijmans maakt deze voor ons
- 6000 keer gedownload (and counting)

Tijdschrift

ERF
GOED
DEAL

- 2x per jaar een tijdschrift
- Vast format
- Verdiepende artikelen & interviews (Bossenstrategie, TU Delft)
- Alle projecten aan het woord
- Recensies, fotoreportage etc.

Nieuwsbrief en socials

≡ R F
G O ≡ D
D ≡ A L

➤ [Nieuwsbrief oktober 2021](#)

➤ [Nieuwsbrief juni 2021](#)

➤ [Nieuwsbrief mei 2021](#)

➤ [Nieuwsbrief april 2021](#)

➤ [Nieuwsbrief maart 2021](#)

➤ [Nieuwsbrief februari 2021](#)

➤ [Nieuwsbrief januari 2021](#)

➤ [Nieuwsbrief december 2020](#)

➤ [Nieuwsbrief november 2020](#)

➤ [Nieuwsbrief juni 2020](#)

- Meld je aan voor onze nieuwsbrief en tijdschrift !

Socials

- ❖ *Opbouw van een community, netwerk en discussies (LinkedIn)*
- ❖ *Mooie beelden delen (Instagram)*
- ❖ *Weetjes snel de wereld in helpen (Twitter)*

Financiering
 € 950.000 totaal
 € 450.000 Erfgoed Deal
 € 500.000 cofinanciering

Stedelijke groei & krimp

Waddenkust K(l)eigoed!

**ERF
GOED
DEAL**

Partners + samenwerking

- Provincie Fryslân
- Gemeenten Noardeast-Fryslân en Waadhoeke

Kees van Stralen

k.vanstralen@fryslan.frl

Gryt Beerda

g.beerda@fryslan.frl

Uitvoerders

- 8 dorpen met 8 eigenaren en initiatiefnemers

"Uniek dat dorpsbewoners zelf trekker zijn van hun eigen erfgoed en leefbaarheid"

"We willen van krimp een kracht en een kans maken"

Beschrijving

De Friese Waddenkust is rijk aan erfgoed, maar worstelt met vergrijzing, ontgroening en krimp van de bevolking. Dorpsbewoners in het gebied krijgen nu de mogelijkheid zelf de leefbaarheid te verbeteren door karakteristieke leegstaande of verwaarloosde gebouwen te herbestemmen voor toerisme. En het verhaal van het erfgoed wordt verteld.

Leerpunten + opbrengst

Uitvoering moet nog beginnen dus belangrijkste leerpunten volgen nog.

Actief werken aan het erfgoed en de leefbaarheid van hun omgeving wekt enthousiasme op bij dorpsbewoners.

Methodiek: Dorp Ontwikkelingsmaatschappij. Ondersteuning van dorpen vanuit de overheid bij projecten van onderop is belangrijk voor het succes. Samenwerking overheden, inwoners en ondernemers

www.fryslan.frl/ruimtelijkekwaliteit

Producten

- [Projectpagina](#) provincie met informatiefolder en een samenvatting van de dorpsplannen
- [Video](#) dorpsplannen
- [Artikel](#) in Tijdschrift DEAL! 2
- [Projectpagina](#) Erfgoed Deal

Planning

Apr-nov: 8 geselecteerde dorpen werken ideeën uit voor de prijsvraag

Okt: inspiratiemarkt met 8 plannen
 Dec: onafhankelijke jury kiest 4-6 beste plannen die subsidie krijgen
 2022-2023 uitvoering plannen
 2023 presentatie tijdens Landschapstriënnale Dynamische Waddendelta

